

Fintoil Hamina Oy
Tekniikantie 14, 02150 ESPOO
3114108-4

Päätös Tukes 966/03.01/2021

Asia

Fintoil Hamina Oy:n tuotantolaitoksen perustaminen Haminan sataman alueelle.

Kohde

Yrityksen tiedot: Fintoil Hamina Oy (3114108-4)
Kohteen sijaintiosoite: Kaasusatamantie 8, 49460, HAMINA
Kiinteistötunnukset: 75-402-1-187
Kohde ei sijaitse pohjavesialueella

Päätös

Fintoil Hamina Oy saa alkaa käsittelemään ja varastoimaan tässä päätöksessä eriteltyjä vaarallisia kemikaaleja sillä ehdolla, että se noudattaa tässä päätöksessä kuvattuja toimia onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja toimii muulta osin hakemuksessaan esitetyllä tavalla. Tuotantolaitos on laajuudeltaan toimintaperiaateasiakirjalaitos.

Tarkastus

Tuotantolaitoksella tulee suorittaa Tukesin toimesta käyttöönottotarkastus hyväksytysti ennen toiminnan aloittamista. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää tarkastusta Tukesilta hyvissä ajoin ennen suunniteltua toiminnan aloittamista. Toiminnanharjoittajan tulee varata käyttöönottotarkastustilaisuuteen tarvittavat asiakirjat päätöksen ehtojen todentamiseksi. Tuotantolaitoksen raakamäntyöljysäiliöiden TK-8002 ja TK-8003 ja väliaikaisen purkupaikan käyttöönottotarkastus on sovittu pidettäväksi 20.12.2021 klo 13:00 alkaen.

Toiminnan kuvaus

Fintoil Hamina Oy rakentaa Haminan öljysataman alueelle biojalostamon, jonka tuotantokapasiteetin on tarkoitus olla 220 000 tonnia vuodessa. Tehtaan raaka-aineena käytetään raakamäntyöljyä, jota saadaan sulfaattiselutehtaiden sivutuotteena. Raakamäntyöljy on erilaisten hartsi- ja rasvahappojen sekä neutraaliaineiden seos. Raakamäntyöljyn jakaminen tuotteiksi tapahtuu fysikaalisilla menetelmillä, kuten

haihduksella ja tislamalla. Tislaustuotteiden lisäksi valmistetaan jatkuvatoimisella valmistuslinjalla hartsisaippuaa. Biojalostamon päätuotteita ovat raakarasvahappo, mäntyhartsihappo sekä hartsisaippua. Tislausprosessin muut jakeet ovat mäntypiki ja tärpätti. Laitosalue koostuu eri toiminnallisista alueista: tislauksesta (prosessialue), käyttöhyödykealueesta, raaka-aineiden- ja tuotteiden varastointialueista ja niiden lastaus- ja purkupaikoista. Biojalostamon prosessijätevedet johdetaan Mussalon jätevedenpuhdistamolle ja puhtaat sadevedet Puotelinpohjaan ja sitä kautta mereen. Sammutusvesien talteenottoon on oma allas. Raaka-aineet ja tuotteet kuljetetaan alueelle ja asiakkaille kuorma-auto- sekä laivakuljetuksina. Laivakuljetuksia varten laitosalueen ja laiturin välille rakennetaan uusi putkisilta.

Tuotantolaitoksen kemikaalit on eritelty tämän päätöksen liitteenä olevassa kemikaaliluettelossa, sekä KemiDigi-järjestelmästä löytyvässä kemikaaliluettelossa. Kemidigissä olevan kemikaaliluettelon tunniste: 4969

Päätöksen ehdot

1. Tuotantolaitoksen vaaralliset kemikaalit sijoitetaan siten, että niiden mahdolliset vuodot voidaan havaita ja kerätä talteen (ml. sammutusvaahtojärjestelmään kuuluvat vaahtonesteliuosäiliöt, kuumaöljyt). (VNa 856/2012 51-53 §)
2. Kemikaalien purkutapahtumaan osallistuu kyseisen järjestelmän käyttöön koulutettu työntekijä. (L 390/2005 10-11 §)
3. Kemikaalialueiden yhteyteen kiinnitetään merkinnät niiden sisällöstä sekä kemikaalien vaaraominaisuudet osoittavat varoitusmerkinnät. (VNa 856/2012 59 §)
4. Vaarallisten kemikaalien käsittelyyn tai varastointiin käytettyjen tilojen ovet tulee merkitä kemikaalien vaaraominaisuudet osoittavilla varoitusmerkeillä. Tarvittaessa oviin tulee lisätä VNa 576/2003 mukaiset räjähdysvaaraa osoittavat merkinnät. (VNa 856/2012 58 §)
5. Tuotantolaitokselle nimetään vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin käytönvalvoja, joka on suorittanut hyväksytysti Tukesin pätevyyskokeen. (L 390/2005 29 §, VNa 685/2015 12 §)
6. Tuotantolaitoksen sisäinen pelastussuunnitelma toimitetaan pelastuslaitokselle. (L 390/2005 28 §, VNa 685/2015 17, 20 §) Sisäistä pelastussuunnitelmaa täydennetään seuraavilta osin:
 - a. Tuotantolaitoksen sisäisistä pelastustoimista vastaavien henkilöiden nimet ja tehtävät lisätään sisäiseen pelastussuunnitelmaan.
7. Tuotantolaitoksen alueen ja öljylaituri 2 välinen putkisilta toteutetaan HaminaKotka Satama Oy:n myöntämän sijoitusluvan mukaisesti. (L 390/2005 10, 13-14 §)
8. Putkisilta ei saa estää olemassa olevien putkisiltojen toimintaa tai näiden huoltotöitä. (L 390/2005 13 §)
9. Putkisilta ei saa estää liikennettä, teiden talvikunnossapitoa tai pelastusteiden käyttämistä (riittävä alituskorkeus). (L 390/2005 10, 14 §)
10. Tuotantolaitoksen sammutusjärjestelmien toimivuus varmistetaan vesimäärien ja vaahdonsyötön osalta ennen sammutusjärjestelmillä suojattujen laitteistojen käyttöönottoa (yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa). (L 390/2005 12 §, VNa 856/2012 73-74 §)
11. Tuotantolaitoksen palonilmaisinalitteistolle sekä automaattiselle sammutuslaitteistolle suoritetaan käyttöönottotarkastukset Tukesin hyväksymän tarkastuslaitoksen toimesta ennen järjestelmillä suojattujen laitteistojen käyttöönottoa. (L 390/2005 12 §, VNa 856/2012 72-73 §)

12. Toimintaperiaateasiakirjassa olevat yhteystiedot päivitetään ajan tasalle ennen tuotantolaitoksen käyttöönottoa. (L 390/2005 30 §, VNa 685/2015 6, 13 §)
13. Vaarallisten kemikaalien parissa työskenteleville koulutetaan räjähdysvaarallisuusasiakirjan ja sisäisen pelastussuunnitelman sisältö toimimisesta räjähdysvaarallisissa tiloissa, onnettomuustilanteisiin varautumisesta sekä toimimisesta vaara- ja onnettomuustilanteissa. (L 390/2005 11 §, VNa 856/2012 64 §)
14. Palavia nesteitä ja kaasuja sisältävät laitteistot, letkut ja putkistot liitetään potentiaalintasaukseen ja maadoitetaan. (VNa 856/2012 68 §)
15. Laitteistot, putkistot, letkut sekä turvallisuuden varmistamiseksi asennetut laitteet ja järjestelmät (esim. kaasunilmaisimet, sammutusjärjestelmät) sisällytetään tehtaan kunnossapito- ja ennakkohuoltosuunnitelmiin. (L 390/2005 12 §, VNa 856/2012 63 §)
16. Räjähdysvaaralliseksi luokiteltuihin tiloihin asennetut laitteet ovat tilaluokitusvaatimusten mukaisia. (L 390/2005 42 §, VNa 856/2012 65 §, L 1135/2016 33, 43 §)

Päätöksen perustelut

Laitteiston suunnitteluperusteet

Prosessi-, varastointi-, kemikaalin siirto- ja turvalaitteistojen materiaalit valitaan asetuksen 856/2012 ja standardin SFS-EN 13480 (teolliset putkistot: materiaalit ja mitoitus), SFS 3353 sekä SFS 3350 mukaisesti niiden kanssa kontaktissa olevaa kemikaalia kestäviksi. Tislaamon ja kuumaöljykattilarakennuksen seinämateriaali on betonia. Putkistokannattimet kestävät vähintään 2 tunnin hiilivetypalon. Vaahtokeskus sijaitsee tislaamolla omassa palo-osastossaan.

Kemikaalien säiliöt valmistetaan soveltuvaa säiliöstandardia noudattaen ja asetusten 856/2012 ja 59/1999 vaatimukset sekä KTMP 313/85 rakenne- ja vaatimustenmukaisuusmääräykset huomioon. Säiliömateriaaleiksi valitaan varastoitavaa kemikaalia kestäviä materiaaleja. Kemikaalisäiliöt varustetaan ylitäytönestimillä ja pinnanmittauksella. Tyydettyt säiliöt on varustettu ylipaine tai yli-/alipaine varoventtiilein. Säiliöalueen rakenteissa, tiivistyksissä ja palonkestovaatimuksissa noudatetaan standardia SFS 3350 ja niiden materiaaleissa huomioidaan kemikaalin ominaisuudet. Betonisten vallialueiden palonkesto suunnitellaan vähintään 120 min paloa kestäväksi ja tiivistemateriaali 72 h ko. kemikaalin ominaisuuksia kestäväksi. Tärpätin varastointijärjestelyissä noudatetaan palavien aineiden varastointistandardeja (SFS 3350 ja SFS 3357). Kemikaalien purku- ja lastauspaikat toteutetaan standardin SFS 3350 mukaisesti.

Kemikaaliputkistot valmistetaan putkistoissa siirrettävien kemikaalien ominaisuuksia kestävästä PED I -luokan putkistoista. Tislaamon putkistot ovat hitsattuja, laippaliitoksia käytetään vain venttiilien, laitteiden ja säiliöiden yhtymäkohdissa. Kuumaöljypumppaamon laippaliitosten määrä on minimoitu ja pumpputyypit ovat hermeettisiä pumppuja. Kemikaalien purku- ja lastauspaikat ovat läpiajettavia ja ne varustetaan noudattaen standardia SFS 3350 ja asetusta 856/2012. Purkulaitteisto suunnitellaan siten, että kemikaalien sekoittuminen vääriin säiliöön pumppaamisen vuoksi estetään.

Tuotantolaitoksesta aiheutuvat riskit

Tuotantolaitoksen riskejä on arvioitu kattavasti mm. HAZID- ja HAZOP-menetelmillä. Suurimmat tunnistetut riskit liittyvät kemikaalivuotoihin ja tulipaloihin. Merkittävin tulipaloon liittyvä riski on kuumaöljyjärjestelmässä tapahtuva vuoto ja tästä aiheutuva tulipalo. Tuotantolaitoksen sammutusveden saatavuus on määritetty tämän tapahtuman pohjalta.

Kemikaalien vuotoihin liittyvistä riskeistä merkittävin on bifenyylillä sisältävän kuumaöljyn päätyminen ympäristöön vuodon, tai tulipalossa syntyvien sammutusjätevesien mukana. Merkittävimmät tulipalo- ja onnettomuusskenaariot on kirjattu laitoksen sisäiseen pelastussuunnitelmaan. Kyseisissä onnettomuustilanteissa toimimiseksi on laadittu toimintaohjeet, jotka ovat sisäisen pelastussuunnitelman liitteinä.

Riskien hallinta (mm. vuotojen hallinta, sammutusvalmius, sammutusvesien hallinta)

Tuotantolaitoksen alueen palovaaralliset kohteet (tislaamorakennus, kuumaöljypumppaamo, kuumaöljysäiliön vallitila sekä tärpätin ja ejektoriöljyn (raakatärpätti) säiliöiden ja pumppujen vallitilat) on suojattu automaattisella sammutuslaitteistolla. Lisäksi tärpätin lastauskatoksessa on käsin laukaistava sammutuslaitteisto. Kaapeleiden sijoittamisessa ja suojaamisessa prosessin yleinen ohjattavuus tulipalotilanteessa on huomioitu mm. sijoittamalla runkokaapelireitit ja ohjausjärjestelmän solmukohdat palo- ja räjähdysvaarallisten alueiden ulkopuolelle. Alueelle on pääsy kahta kautta.

Kemikaalisäiliöt sijoitetaan suoja-altaisiin joiden tilavuus on vähintään 100 % suurimman säiliön tilavuudesta. Palavan nesteen säiliön suoja-altaan koko tulee olemaan 110 % säiliön tilavuudesta. Kemikaalien purku- ja lastauspaikan vuotojenhallinta toteutetaan soveltuvan standardin tai turvallisuusvaatimusasetuksen vaatimusten mukaisesti. Kemikaaliputkistot ovat pääasiassa hitsattuja. Laippakohdat sijoitetaan siten, että ne ovat vuotoaltaan päällä. Sammutusvesien keräilyaltaan kooksi on onnettomuusskenaarioiden pohjalta määritelty 2400 m³. Allas sijoitetaan laitosalueelle. Sammutusvesialtaaseen johdetaan tärpätin lastauspaikan ja sen varastointialueen hulevedet. Säiliöalueiden vallitilojen hulevedet, raakamäntyöljyn, raakarasvahapon ja pien lastaus- ja purkupaikan hulevedet johdetaan tarkastuksen (visuaalinen) ja öljynerotuskaivon jälkeen kunnalliseen jätevesiviemäriin. Sammutusvesialtaasta vedet johdetaan joko erilliskäsittelyyn tai mereen riippuen veden laadusta (näytteenotto).

Onnettomuuksien havaitseminen (mm. ilmoittimet, hälyttimet)

Tuotantolaitokselle toteutetaan erillinen turva-automaatiojärjestelmä standardin EN-60204-1 mukaisesti. Prosessin häiriötilanteissa hälytykset ohjautuvat laitoksen valvomoon. Kuumaöljypumppaamon vuotoantureista ja hätäsuihkujen laukeamisesta ohjautuu hälytys valvomoon. Laitokselle tulee tekstiviestihälytyspalvelu vastuuhenkilöiden puhelimiin.

Suuriin yhtenäisiin tiloihin Verstaas, Tislaamo ja Ulkotila asennetaan hätäkuulutusjärjestelmä, jota ohjataan valvomosta. Hätäkuulutusjärjestelmä suunnitellaan pääosin standardin SFS-EN 60849 mukaan ja se voi toimia paloilmoinnin hälytyskelloja korvaavana järjestelmänä.

Paloilmoitinjärjestelmä suunnitellaan ja toteutetaan paloilmoinnin suunnittelu- ja toteutusohjeen 2009 (2010) tai rakentamishetkellä voimassa olevan ohjeen sekä standardin SFS-EN 54 mukaisesti. Vuotoilmaisimet hälyttävät kyseistä toimintaa operoivaan valvomoon noudattaen asetuksen 856/2012 72 § vaatimuksia myrkyllisille kemikaaleille.

Tislaamorakennuksessa tapahtuvasta typpivuodosta eli happipitoisuuden laskusta varoitetaan myös merkkivalolla rakennuksen ulkoseinässä. Kemikaalien purku- ja lastauspaikka liitetään alueen kameravalvontaan.

Putkisilta ja putkilinjat laiturille:

Hakemuksen käsittelyn yhteydessä sataman alueella toimivilta toiminnanharjoittajilta sekä Satamalta pyydettiin lausuntoa putkisillan sijoittumisesta öljysataman alueella. Toiminnanharjoittajilta tuli yksi lausunto, jossa todetaan että putkisillan uusi reitti on lausujan tuotantolaitoksen suhteen sopiva. HaminaKotka Satama Oy toteaa lausunnossaan, että se on myöntänyt sijoitusluvan putkisillalle välille Kaasusatamantie 8 - Öljylaituri 2. Satamalla ei ole tiedossa putkisillan sijoittamiseen liittyviä todettuja, merkittäviä vaikutuksia muihin sataman toimijoihin tai pelastuslaitoksen toimintaedellytyksiin alueella. Lausunnon muu sisältö on otettu huomioon tämän päätöksen lupaehtojissa.

Kaavoitus, viranomaisten lausunnot ja kuuleminen:

Kaavoitus: Tuotantolaitos sijoittuu Haminan sataman Kaasusatamantielle. Alueen kaavamerkinnot mahdollistavat suunnitellun toiminnan.

Ympäristöviranomaisen painottaa lausunnossaan ympäristöön kohdistuvien vaarojen arviointia ja torjuntaa, kuten vuotojen hallintaa ja kemikaalien jatkokäsittelyä. Lausunnon sisältö on otettu huomioon tämän päätöksen ehtojissa.

Pelastusviranomaisen toteaa lupahakemuksesta antamassaan lausunnossa, että kohteessa tulee suorittaa erityinen palotarkastus ennen laitoksen käyttöönottoa. Palotarkastusta tulee pyytää pelastuslaitokselta. Sammutusjärjestelmien toiminta tulee testata vesimäärien riittävyyden ja vaahdonsyötön osalta ennen laitoksen käyttöönottoa. Testien ajankohdasta ja käytännön järjestelyistä on suositeltavaa olla yhteydessä pelastuslaitokseen hyvissä ajoin ennen testien suunniteltua ajankohtaa. Rakenteellisen paloturvallisuuden osalta pelastusviranomaisella ei ole huomautettavaa. Pelastusviranomaisen lausunto sisäiseen pelastussuunnitelmaan liittyen on huomioitu kohdassa ”johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta”.

Pelastusviranomaisen toteaa sammutuslaitteistoista antamassaan lausunnossa, että sammutuslaitteistolle tulee teettää käyttöönottotarkastus Tukesin hyväksymän tarkastuslaitoksen toimesta ja tarkastuksella havaitut puutteet tulee korjata ennen käyttöönottoa. Lausunnon sisältö on huomioitu tämän päätöksen ehtojissa.

Kuulemisvaiheessa lupahakemuksesta ei esitetty mielipiteitä.

Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta

Pelastusviranomaisen on esittänyt hakemuksen ja sisäisen pelastussuunnitelman lausunnossaan seuraavia asioita:

Sisäistä pelastussuunnitelmaa tulee täydentää riskinarvion perustuvalla kohteen todennäköisimmillä tulipalo-/onnettomuusskenaarioilla. Skenaarioon laaditaan ohjeet ennaltaehkäisyyn ja toimenpiteisiin tilanteen varalta.

Tukes on yksilöinyt sisäisen pelastussuunnitelman täydennystarpeet tämän päätöksen ehtojissa. Muilta osin Tukes katsoo, että sisäinen pelastussuunnitelma täyttää Valtioneuvoston asetuksen 685/2015 17 §:n vaatimukset.

Lupahakemuksen käsittely

Tukes vastaanotti Fintoil Hamina Oy:n hakemuksen 3.2.2021 ja käsitteli sen VNa 685/2015 8 § mukaisena lupahakemuksena. Tukes sai hakemukseen pyytämiään täydennyksiä 14.4.2021,

24.5.2021, 25.10.2021 ja 26.11.2021.

Hakemuksesta pyydettiin lausuntoa Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta ja Kymenlaakson pelastuslaitokselta. ELY-keskus toimitti lausunnon 1.7.2021 ja pelastuslaitos 2.7.2021. Lausuntojen perusteella toiminnanharjoittajaa pyydettiin täydentämään lupahakemusta. Lausuntojen sisällöt on lisäksi huomioitu tämän päätöksen ehdoissa. Kymenlaakson pelastuslaitokselta kysyttiin erikseen lausuntoa myös tuotantolaitoksen sammutuslaitteistoista. Lausunto toimitettiin 23.11.2021. Lausuntoja käsitellään tarkemmin *Päätöksen perustelut*-osiossa.

Tuotantolaitokselta öljylaiturille johtavasta putkisillasta pyydettiin lausuntoja HaminaKotka Satama Oy:lta sekä toiminnanharjoittajilta, joiden tuotantolaitosten vierestä putkisilta kulkee. Lausunnot saatiin satamalta sekä yhdeltä toiminnanharjoittajalta näitä käsitellään tarkemmin *Päätöksen perustelut*-osiossa.

Lupahakemus on kuulutettu Tukesin verkkosivuilla 21.4.2021 ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä em. verkkosivuilla 21.4.2021-22.5.2021 välisen ajan.

Käsittelymaksu

Päätösmaksu 3575 €. Maksuerittely: Tuotantolaitos, lupa (perusmaksu), 3112, 2090 €. Tuotantolaitos, lupa (lisämaksu), 3113, 99 €/h, hakemuksen käsittelyyn käytetty työaika 15 h, lisämaksu yhteensä 1485 €. Maksuun lisätään mahdolliset kuulemis- ja ilmoituskulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018))

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

Lisätietoja päätöksestä

Lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Miska Perkkiö, 029 505 2090, miska.perkkio@tukes.fi.

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Miska Perkkiö, Ylitarkastaja
Ratkaisija: Timo Kukkola, Ylitarkastaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Liitteet:

Fintoil Hamina Oy Kemikaaliluettelo.pdf

Päätöksestä tiedottaminen

Etelä-Suomen AVI/ työsuojelu
Kymenlaakson pelastuslaitos
Kaakkois-Suomen ELY

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Itä-Suomen hallinto-oikeus, PL 1744 (käyntiosoite Minna Canthin katu 64), 70101 Kuopio

Ylitarkastaja Timo Kukkola
17.12.2021

Ylitarkastaja Miska Perkkiö
17.12.2021